

Zadania z Algebry II

- Załóżmy, że wektory e_1, e_2, e_3, e_4 tworzą bazę ortonormalną przestrzeni euklidesowej lub unitarnej V . Sprawdzić, że $v_1 \perp v_2$ oraz dopełnić parę v_1, v_2 do bazy ortogonalnej przestrzeni V , jeśli:
  - $v_1 := e_1 - 2e_2 + 2e_3 - 3e_4, \quad v_2 := 2e_1 - 3e_2 + 2e_3 + 4e_4;$
  - $v_1 := e_1 + e_2 + e_3 + 3ie_4, \quad v_2 := e_1 + 2e_2 + 3e_3 - 2ie_4;$
  - $v_1 := e_1 - e_2 - e_3 + e_4, \quad v_2 := e_1 + 2e_2 + 3e_3 + 4e_4;$
  - $v_1 := 2e_1 - 3e_2 + 4e_3 - 5e_4, \quad v_2 := 5e_1 + 4e_2 + 3e_3 + 2e_4.$

- Sprawdzić, że wzór $(v|w) := \sum_{k=-1}^1 \overline{v(k)}w(k)$ określa iloczyn skalarny w przestrzeni $\mathbb{C}_2[\cdot]$. Znaleźć rzut prostopadły wektora v na podprzestrzeń W , jeśli $v(t) := t^2$ oraz $W := \{w \in \mathbb{C}_2[\cdot] : \int_0^1 w(t)dt = 0\}$.

- Określmy iloczyn skalarny w $\mathbb{R}_4[\cdot]$ wzorem $(v|w) := \int_{-1}^1 v(t)w(t)dt$. Znaleźć rzut prostopadły na podprzestrzeń $\mathbb{R}_3[\cdot]$ wektora v_0 , jeśli $v_0(t) := t^4$.

- Sprawdzić, że jeśli iloczyn skalarny w przestrzeni $\mathbb{R}_n^n$ zadany jest wzorem $(\mathbf{X}|\mathbf{Y}) := \text{tr}(\mathbf{X}^T \mathbf{Y})$, to przestrzeń $\mathbb{R}_n^n$ jest ortogonalną sumą prostą swoich podprzestrzeni V_0, V_+ oraz V_- , określonych wzorami

$$V_0 := \langle \mathbf{I}_n \rangle, V_{\pm} := \{\mathbf{X} \in \mathbb{R}_n^n : \mathbf{X}^T = \pm \mathbf{X}, \text{tr } \mathbf{X} = 0\}.$$

Dla $n = 3$ znaleźć rozkład $\mathbf{X} = \mathbf{X}_0 + \mathbf{X}_+ + \mathbf{X}_-$ wektora $\mathbf{X} := \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 4 \\ 1 & 2 & 3 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}_3^3$.

- Obliczyć $\gamma = \left(\begin{bmatrix} 1 \\ i \\ 0 \end{bmatrix} \mid \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ i \end{bmatrix} \right)$, jeśli $(\cdot | \cdot)$ jest takim iloczynem skalarnym w przestrzeni $\mathbb{C}^3$, że $\forall \mathbf{x} \in \mathbb{C}^3 : (\mathbf{x}|\mathbf{x}) = |x_1|^2 + |x_2|^2 + |x_3|^2 + |x_1 + x_2 + x_3|^2$.

- Znaleźć odstęp ("odległość") $\rho(L_1, L_2)$ dwóch prostych $L_1, L_2 \subset \mathbb{R}^3$, jeżeli $L_1 := \{(x, y, z) : \frac{x-1}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z+1}{1}\}$ oraz $L_2 = \Pi_1 \cap \Pi_2$, gdzie $\Pi_1 := \{(x, y, z) : 2x + z = 5\}$, $\Pi_2 := \{(x, y, z) : x + y = 3\}$.

- W przestrzeni $\mathbb{R}^2$ dany jest punkt $P = (2, 3)$ oraz dwie proste: $L_1 := \{(x, y) : -x + 2y + 1 = 0\}$ i $L_2 := \{(x, y) : 2x + y - 2 = 0\}$. Znaleźć rzuty prostopadłe punktu P na te dwie proste, jego od nich odległość, oraz kąt pomiędzy prostymi: (a) w standardowym iloczynie skalarnym; (b) gdy iloczyn skalarny zadany jest macierzą $S = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 13 \end{bmatrix}$.

8. W przestrzeni $\mathbb{R}^3$ iloczyn skalarny zadany jest macierzą $S = \begin{bmatrix} 3 & 6 & -2 \\ 6 & 14 & -5 \\ -2 & -5 & 2 \end{bmatrix}$.

Znaleźć w tej przestrzeni macierz obrotu o kąt $\frac{\pi}{2}$ wokół osi wyznaczonej przez wektor $(1, 1, 1)$.

9. Znaleźć macierz rzutu ortogonalnego na hiperpłaszczyznę w $\mathbb{R}^3$ opisaną równaniem $x + 2y - 2z = 0$. Przyjmujemy standardowy iloczyn skalarny w $\mathbb{R}^3$.
10. Iloczyn skalarny w $\mathbb{R}^2$ zadajemy wzorem:

$$(x|y) = x_1y_1 + x_2y_2 + x_1y_2 + x_2y_1.$$

Operator liniowy A zadany jest za pomocą macierzy $\begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{bmatrix}$ (w bazie kanonicznej). Znaleźć macierz operatora $A^\dagger$.

11. Sprawdzić, że operator $F \in \text{End}(\mathbb{C}^n)$ określony jako mnożenie przez macierz $\mathbf{F}$ (tzn. $F(\mathbf{x}) := \mathbf{F}\mathbf{x}$) jest normalny; znaleźć ortonormalną bazę wektorów własnych, rzuty ortogonalne na podprzestrzenie własne oraz rozkład spektralny tego operatora.

$$(a) \mathbf{F} = \begin{bmatrix} 2 & 6-8i \\ 10 & i \end{bmatrix}; \quad (b) \mathbf{F} := \begin{bmatrix} 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 5 \\ -4 & 3 & 0 \end{bmatrix}; \quad (c) \mathbf{F} := \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & -1 \\ -1 & 1 & -1 \end{bmatrix}.$$

12. Dowieść, że operator $F \in \text{End}(\mathbb{R}^2)$, $F(\mathbf{x}) = \mathbf{F}\mathbf{x}$, jest operatorem normalnym wtedy i tylko wtedy, gdy macierz $\mathbf{F}$ jest jednej z dwu postaci:

$$\mathbf{F} = \begin{bmatrix} a & b \\ b & c \end{bmatrix} \text{ lub } \mathbf{F} = \begin{bmatrix} a & -b \\ b & a \end{bmatrix}, \text{ gdzie } a, b, c \in \mathbb{R}.$$

13. Zbadać, czy w przestrzeni $\mathbb{C}^2$ istnieje iloczyn skalarny taki, że operator określony wzorem $F(\mathbf{x}) := \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ -1 & 4 \end{bmatrix} \mathbf{x}$ jest: (a) normalny; (b) samosprężony.

14. Znaleźć macierz $[F^\dagger]^e$ sprzężenia hermitowskiego operatora F , jeśli e oznacza bazę standardową $1, t, t^2$ przestrzeni $V := \mathbb{R}_2[t]$, przy czym

$$(a) (Fv)(t) := v(t+1) \text{ (operator przesunięcia) oraz } (v|w) := \int_{-1}^1 v(t)w(t)dt;$$

$$(b) (Fv)(t) := v'(t) \text{ (operator różniczkowania) oraz } (v|w) := \int_{-1}^1 \overline{v(it)}w(it)dt.$$

15. Niech będzie V przestrzenią unitarną lub euklidesową, $F \in \text{End } V$, a $W \subset V$ podprzestrzenią. Dowieść, że:

$$(a) (F^\dagger W)^\perp = F^{-1}(W^\perp) := \{v : Fv \in W^\perp\};$$

$$(b) F^\dagger((FW)^\perp) \subset W^\perp, \text{ przy czym '}\subset\text{' jest równością } \iff \ker F \subset W.$$